

Tlačová správa

Názov výstavy: Marián Komáček s Dürerom na cestách

Miesto konania: Dolný Kubín, Oravská galéria, Župný dom, Veľká výstavná sieň

Usporiadateľ: Oravská galéria v Dolnom Kubíne

Kurátor: PhDr. Ľubomír Podušel, CSc.

Vernisáž: 15. 11. 2018 o 16.30 hod.

Trvanie výstavy: 15.11. 2018 - 13.1. 2019

Otvorené: ut – ne, od 10.00 do 17.00 hod

Výstavu z verejných zdrojov podporil [Fond na podporu umenia](#).

Fond na podporu umenia je hlavným partnerom projektu.

Marián Komáček patrí k autorom, ktorí svoje umenie vyviedli z lona avantgardy a prispeli k zrodu nových výtvarných tendencií na Slovensku. Predobrazom jeho snažení sa stali aj diela umelcov minulosti, iniciujúce veľké metamorfózy moderného umenia. Narodil sa 11. 12. 1959 v Gbeloch, na Slovensku. V rokoch 1975 -1979 študoval na Strednej umelecko - priemyselnej škole v Bratislave, v rokoch 1980 - 1986 na Vysokej škole výtvarných umení v oddelení voľnej grafiky a knižnej ilustrácie u prof. Albína Brunovského. V roku 1987 sa stal členom Združenia výtvarných umelcov západného Slovenska, 1993 členom Združenia knižných výtvarníkov Slovenska, 1995 – 1999 bol predsedom Spolku grafikov Slovenska, 1995 zakladateľom Medzinárodných grafických sympózií na Slovensku. V roku 1996 sa stal členom medzinárodného klubu umelcov Art Diagonal vo Viedni a roku 1997 spoluzakladateľom grafického združenia G-bod. Doteraz sa prezentoval na viac ako 90-tich samostatných výstavách doma a v zahraničí. Ilustroval viacero kníh pôvodnej a prekladovej literatúry, je autorom niekoľkých poštových známok. Tvorí v oblasti voľná a užitková grafika, knižná ilustrácia, grafický dizajn, voľná maľba a maliarsky objekt (asambláž). Žije v Bratislave (Devínska Nová Ves).

Jeho tvorivé ambície sa opierajú o domácu súvzťažnosť jednotlivých výtvarných disciplín, a možnosť napojiť sa na zahraničné aktivity obdobného druhu. Bol to pop – art, nový realizmus, surrealizmus a neo – expresionizmus, ktoré sa v jeho prípade stal medzníkom vo vývine vzťahu grafický list – obraz - objekt. K tomu treba pripočítať premyslenosť kompozície, monumentálne meradlo a prienik nefiguratívnych motívov, tvarov a foriem, farieb motívov a motívov farby, kde sa všetko, čo nás spoluutvára a spoluutvárame my, symbolicky odohráva.

To všetko, v prípade tejto výstavy maliar sústredil do voľného cyklu obrazov - akrylových malieb a grafických listov (čierno - bielych, farebných litografií a kombinovaných techník na papieri), ktoré sa tematicky a obsahovo spájajú s dielom slávneho nemeckého maliara a grafika - Albrechta Dürera (1471 - 1528). Stelesňujú Komáčkove - Hommage á Dürer. Spolu s ním, s Dürerom sa totiž Marián Komáček vydal na púť dejinami. S týmto norimberským majstrom renesancie, ktorý sa podľa mienky súčasníkov i nasledovníkov narodil "pod šťastnou hviezdou" (nemal ešte ani tridsať rokov a už sa stal osobnosťou, ktorú si cenili humanisti z celej severnej Európy, neskôr bol zvolený v rodnom meste za člena Veľkej mestskej rady, priatelil sa s Erasmom Rotterdamským, pracoval pre cisára Maximiliána a pod.) sa po prvý raz stretol ešte počas štúdií na Strednej umelecko - priemyselnej škole v Bratislave (1975 - 1979), keď urobil kópiu známeho drevorytu Štyria apokalyptickí jazdci z cyklu Apokalypsa (1. vyd. 1498, 2. vyd. 1511), takmer na jedno posedenie, vyrytím do zinkovej dosky. Tá potom slúžila ako ideové východisko, podklad pre

vznik série grafických listov formou sútláče (zmnožením, farebnou odlišnosťou, variáciami pôvodnej predlohy kópie) do podoby "grafického frázovania." Vo výsledku aktualizujú Dürerov odkaz, ukazujú na to isté, no zároveň každý z nich na niečo iné, ide o prienik do minulosti, od Dürera smerom k nám, do súčasnosti. Ukazujú na to, ako sa svet ideí recykluje cestami dejinami, mení a vyvíja, a zároveň sa mení, revitalizuje, vyvíja aj svet umenia: Jeho výpoveď, ktorá je obohatená (v porovnaní s pôvodnými Dürerovými drevorytmami) o princíp znásobenia výrazu technickými, technologickými postupmi, metódami a prostriedkami. V neposlednom rade, dalo by sa povedať aj očami umelca súčasnosti, používaním juxtapozície symbolov, alebo množín jedného diela, viacerých jeho sekvencií, častí artefaktu na jednej ploche. Dürerove grafické majstrovstvo nachádza najvyšší výraz v znovustvorení obrazu človeka, poukazuje na napätie medzi neskorogotickým a renesančným prístupom, riešením formálnej stavby (niektoré listy sa svojou formálnou štruktúrou a štýlovými znakmi, líšia). Táto "pestrosť", v určitom zmysle aj nejednosť universa Dürerovho výtvarného sveta sa spája s pestrosťou, identitou zmnoženého celku sveta obrazu - grafiky Mariána Komáčka. Charakterizuje ich kombinácia farebných variácií pôvodných predlôh, kde hlavnú úlohu zohráva popri citácii "surrealistická" nadsádzka, založená na ideových a formových "posunoch" pôvodného diela za hranice reality, pre ktorú bolo určené.

Takéto imaginatívne sny vytvoril Marián Komáček na plátne i papieri - oživujúc tak okrem iného tradície fantazijnej maľby a grafiky na Slovensku. V prípade malieb sú to „personifikované“ útvary, torzá, ruky, nohy, prsty, tváre a gestá podopierajúce a opierajúce sa zároveň o oblohu i klenbu ľudských túžob. Sú ako dynamické symboly živej ľudskej vegetácie kde každý každého pozná, kde sú si všetci ľudia navzájom blízki i vzdialení, a kde spoza rohu číha na nás - vina a trest. A tiež nádej a spása. Ako u Dürera, kde zákon o vine a treste, preniká do priestoru a času. Sú to maliarske citácie a posuny, ktorými sa vyznačujú tieto Komáčkove diela vytvorené z pocty Albrechtovi Dürerovi, s ktorého menom sa spája stavebný vývoj objektu hradu Červený Kameň, patriaceho do správy Slovenského národného múzea v Bratislave. Marián Komáček spája obe tieto časy - priestorové entity do nového celku výtvarnej výpovede. Cesta Albrechta Dürera z Norimberku na hrad Červený Kameň a späť - pripomína skôr žartovne než vážne a hlbokomyseľne túto pomyselnú udalosť, ktorá znovu oživuje takisto motív štyroch apokalyptických jazdcov v kombinácii z velocipédistom v popredí, automobilovým pretekárom a fragmentom architektúry hradu v pozadí, ktorí cválajú, roztáčajú kolesá, a pod. Putujú po ceste dejín, od jedného bodu k druhému, a je len na nás, na našej fantázii, čo všetko na nej vidíme, alebo s čím sa môžu stretnúť. Komáček tým objavuje novú kvalitu v rámci maliarskej a grafickej tvorby na Slovensku, s odkazom na tradície európskeho a svetového magického a fantazijného realizmu, a ich prienikom na domácu výtvarnú scénu (tzv. Škola Albína Brunovského na bratislavskej Vysokéj škole výtvarných umení). Prezentovaná kolekcia jeho diel vystupuje tiež ako samostatný projekt, ak chceme odvolávať na "gesamtkunstwerk", v ktorý sa premenila výstavná priehliadka v Oravskej galérii v Dolnom Kubíne zostavená z na seba nadväzujúcich článkov, kde takmer všetko súvisí s poznatkami pripomínajúcimi, že každá prítomnosť je v kľúčovej forme obsiahnutá v minulosti. V dielach Mariána Komáčka predstavených na tejto výstave, ktoré prinášajú posolstvo obsahu o živote a jeho plynutí v nekonečne.

Ľubomír Podušel

Kontakt: **Oravská galéria v Dolnom Kubíne**

Hviezdoslavovo námestie 11, 026 01 Dolný Kubín

GPS: N49°12'25.64" E19°17'48.25"

telefón: +421 43 5863212

e-mail: orgaldk@vuczilina.sk, ogaleria@nextra.sk

www.oravskagaléria.sk; www.lodslanica.sk

Facebook: Oravská galéria v Dolnom Kubíne